

HAVI ELEMZÉS AZ INFLÁCIÓ ALAKULÁSÁRÓL

2023
MÁJUS

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az inflációs folyamatok értékelése alapvető jelentőséggel bír a monetáris politikai döntéshozatalban. A MNB kiemelt feladatként kezeli a közvélemény folyamatos tájékoztatását és ezzel döntései átláthatóságának és kiszámíthatóságának javítását. Ezen elvvel összhangban az inflációs folyamatok értékeléséről és a középtávú inflációs hatások mértékéről havi rendszerességgel nyilvános elemzést készít.

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági elemzésekért és versenyképességért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzések, valamint a hozzákapcsolódó statisztikai adatbázisok elérhetőek az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemlzesek-tanulmanyok-statisztikak/az-mnb-inflacios-alapmutatoi>

A 2023. MÁJUSI HAVI INFLÁCIÓS ADAT ÉRTÉKELÉSE

2023 májusában negyedik hónapja, gyorsuló ütemben folytatódott a hazai infláció csökkenése. Éves összevetésben 21,5 százalékkal emelkedtek a fogyasztói árak. A maginfláció 22,8 százalékra mérséklődött, az indirekt adóktól szűrt maginfláció pedig 22,7 százalékon alakult (1. ábra és 2. ábra).

Az infláció 2,5 százalékponttal lassult az előző hónaphoz képest. A lassulást az élelmiszerek (-1,0 százalékpont), üzemanyagok (-0,7 százalékpont) és az iparcikkek (-0,5 százalékpont) okozták elsősorban. Az előző hónaphoz képest az éves bázisú maginfláció 2,0 százalékponttal mérséklődött. A maginfláció csökkenése a feldolgozott élelmiszerek és iparcikkek inflációjának mérséklődésére vezethető vissza. A tartósabb inflációs tendenciákat megragadó éves bázison számított mutatóink mérséklődtek. A ritkán változó árú termékek éves áremelkedése 1,0 százalékponttal, míg a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció 0,9 százalékponttal csökkent az előző hónaphoz képest (3. ábra).

Az üzemanyagok és a szabályozott árak nélkül számított kosár havi összevetésben 0,4 százalékkal drágult (4. ábra). Az alapfolyamatokat jobban tükröző, a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció havi változása 0,7 százalékra mérséklődött (5. ábra).

Az alábbiakban az inflációs főcsoportok árváltozásait elemezzük röviden:

Az *iparcikkek* árai nem változtak az előző hónaphoz képest (6. ábra). A termékcsoport éves inflációja 17,2 százalékra csökkent. Havi összevetésben a tartós iparcikkek árai csökkentek, amit a nem tartós iparcikkek enyhe, korábbi hónapoknál lassabb áremelkedése ellensúlyozott. A tartós iparcikkek árcsökkenéséhez legnagyobb mértékben a használt autók és az elektronikai cikkek árcsökkenése járult hozzá.

A *piaci szolgáltatások* árai az előző hónaphoz képest 1,5 százalékkal nőttek, amihez már második hónapja, a banki szolgáltatások átárazása járult hozzá leginkább (7. ábra). A piaci szolgáltatások éves árindexe enyhén, 19,0 százalékra emelkedett.

A KSH adatközlése szerint az *élelmiszerek* inflációja ötödik hónapja lassul, így májusban 33,5 százalék volt. A termékkörön belül mind a feldolgozott, mind a feldolgozatlan élelmiszerek éves árindexe jelentősen mérséklődött (8. ábra). Az élelmiszerinfláció lassulását elsősorban a tej és tejtermékek, valamint a kenyér és pékáruk árainak alakulása magyarázta. Áprilishoz képest a feldolgozatlan élelmiszerek árai 0,2 százalékkal emelkedtek, míg a feldolgozott élelmiszerek árai 0,3 százalékkal csökkentek (9. ábra).

Az *alkohol, dohány* termékkör ára áprilishoz képest 0,3 százalékkal nőtt.

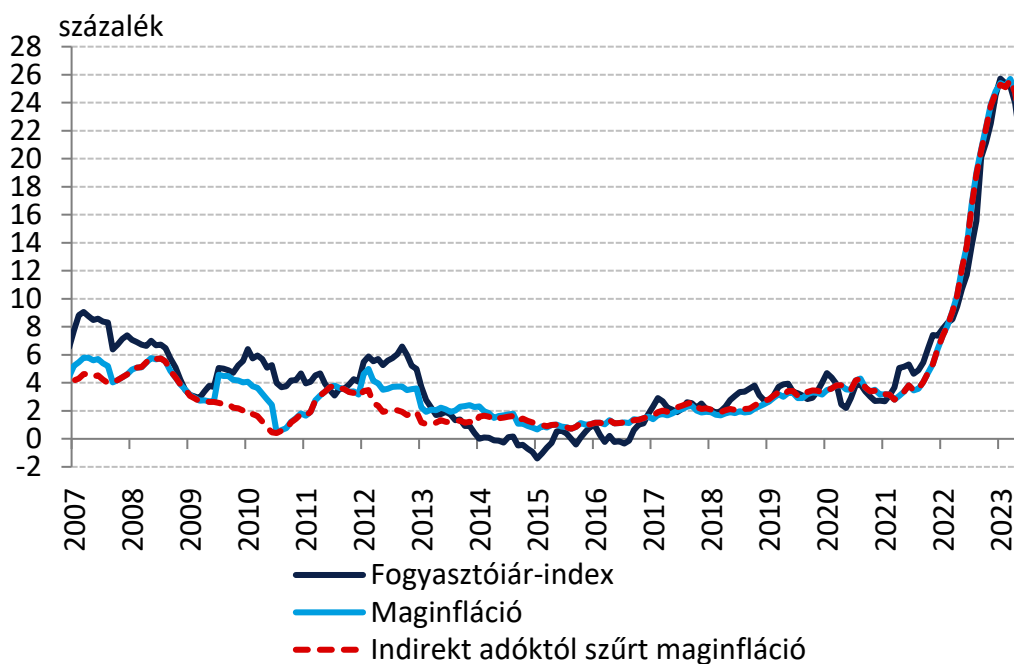
A *szabályozott árú termékek és szolgáltatások* árai áprilishoz képest 1,6 százalékkal csökkentek. A termékkörön belül a vezetékes gáz és a munkahelyre történő utazás ára mérséklődött áprilishoz képest, utóbbi a vármegyeberlet bevezetésének köszönhetően. A gáz átlagos árának csökkenése változatlanul arra volt visszavezethető, hogy a lakossági szereplők alkalmazkodásának és a kedvező időjárásnak köszönhetően a fogyasztók nagyobb hányadának fogyasztása esett az alacsonyabb hatásági ár mennyiségi korlátja alá.

A *lakosság inflációs várakozását* mérő mutatókat a szokásosnál nagyobb változékonyság jellemzi (10. ábra). A *kiskereskedelmi értékesítési árakra*, illetve a *szolgáltatásokra vonatkozó vállalati árvárakozások* csökkenése egyaránt folytatódott (11. ábra).

Készítette: Rippel Géza

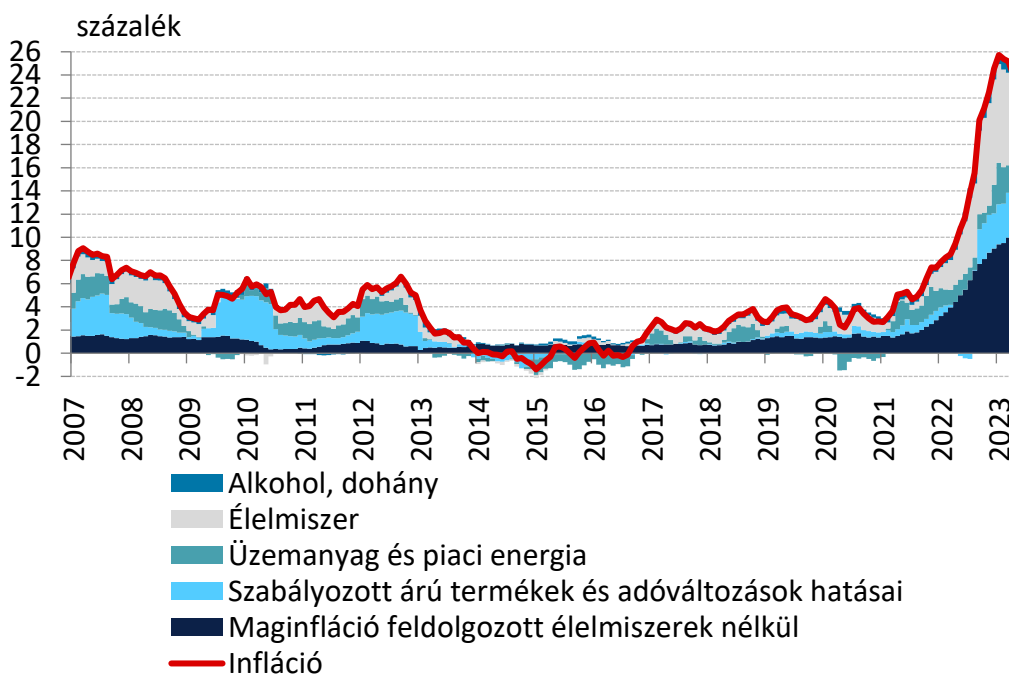
Budapest, 2023. június 8.

1. ábra: A fogyasztóiár-index, a maginfláció és az adószűrt maginfláció éves változás

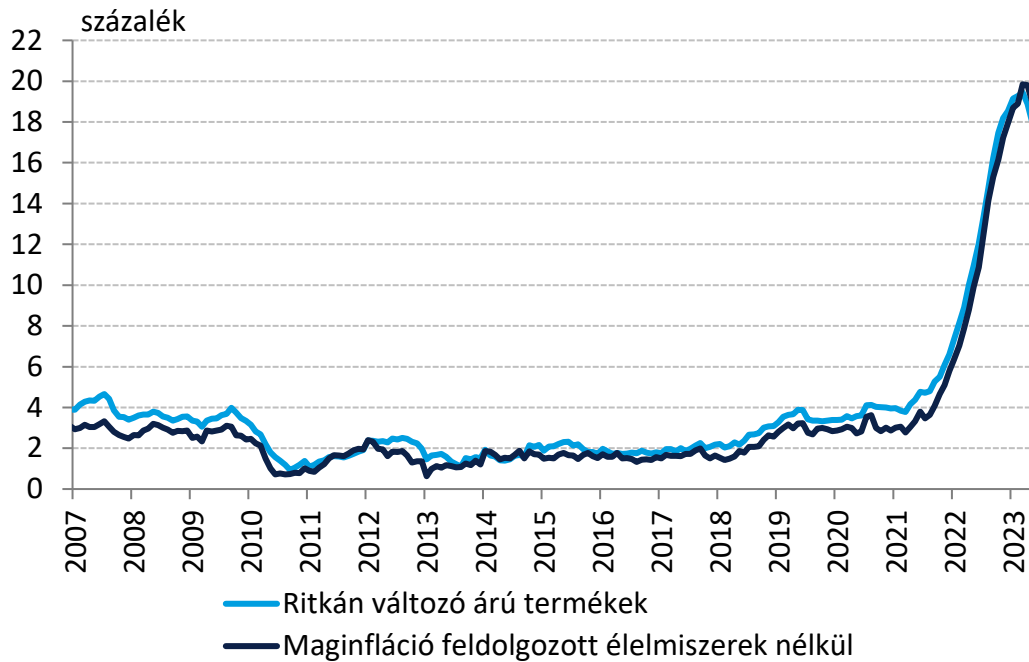

Megjegyzés: Szezonálisan nem igazított maginfláció.

2. ábra: Az infláció felbontása éves változás

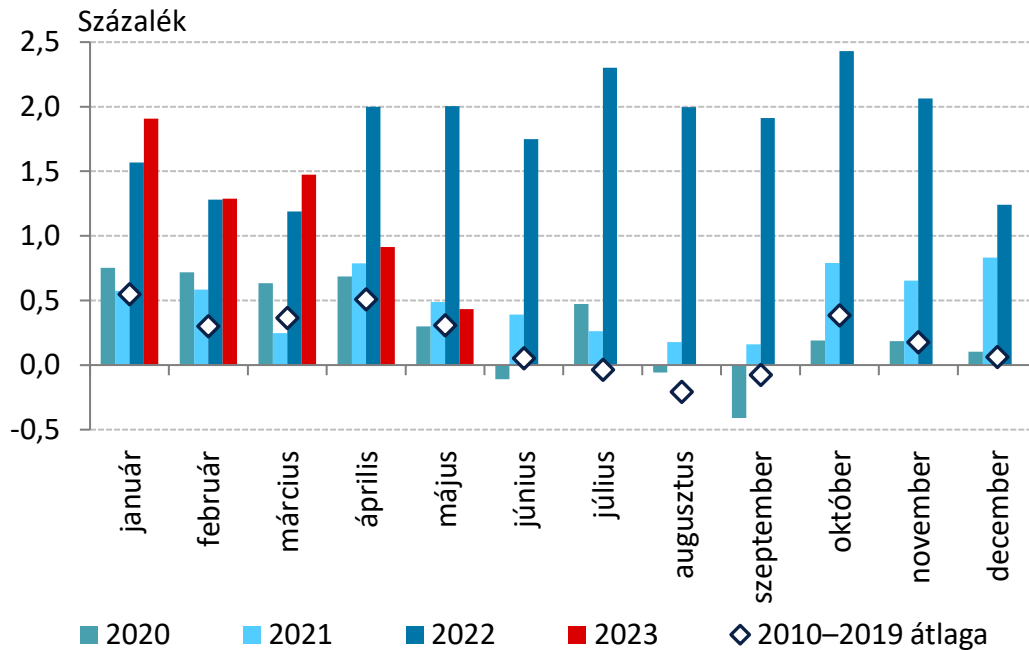

3. ábra: Az inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatók
indirekt adóktól szűrt éves változás

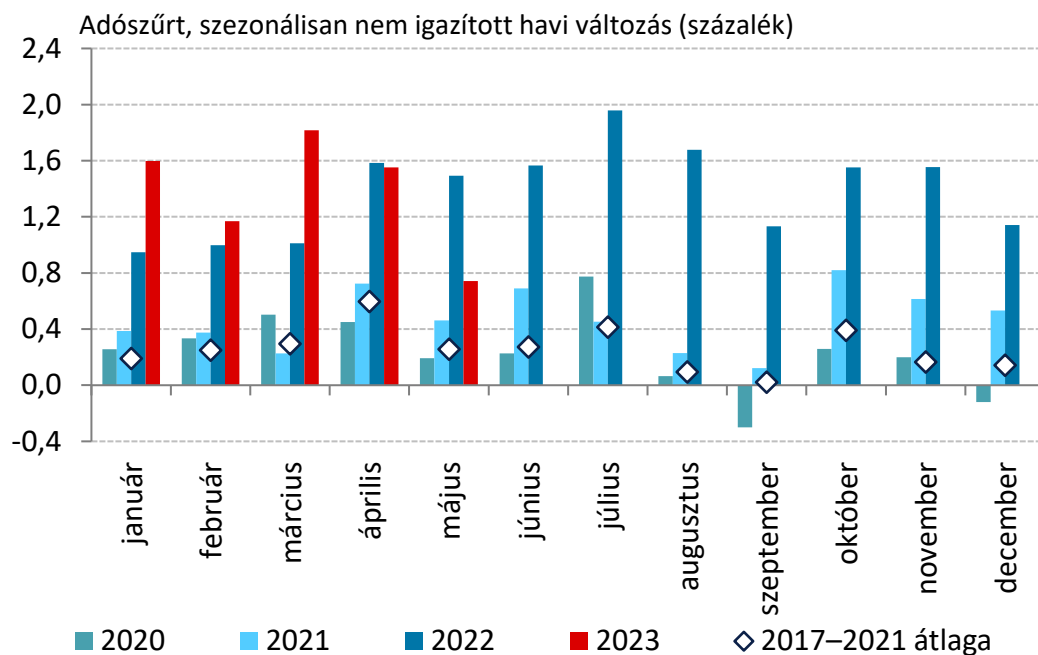

Megjegyzés: A ritkán változó árú termékek inflációja azon fogyasztóiár-index tételekből áll össze, amelyek elemi árainak legfeljebb 15 százaléka változik havonta, átlagosan. MNB-számítás a KSH adatai alapján. A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció változatlan tartalom mellett a korábbi keresletérzékeny inflációnak felel meg. Az új elnevezést az indokolja, hogy általánosan ható jelentős költségcsökkentések időszakában a korábbi elnevezés félreérthető lehet.

4. ábra: A fogyasztói árak havi árváltozásának alakulása üzemanyagárak és szabályozott árak nélkül
adószűrt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

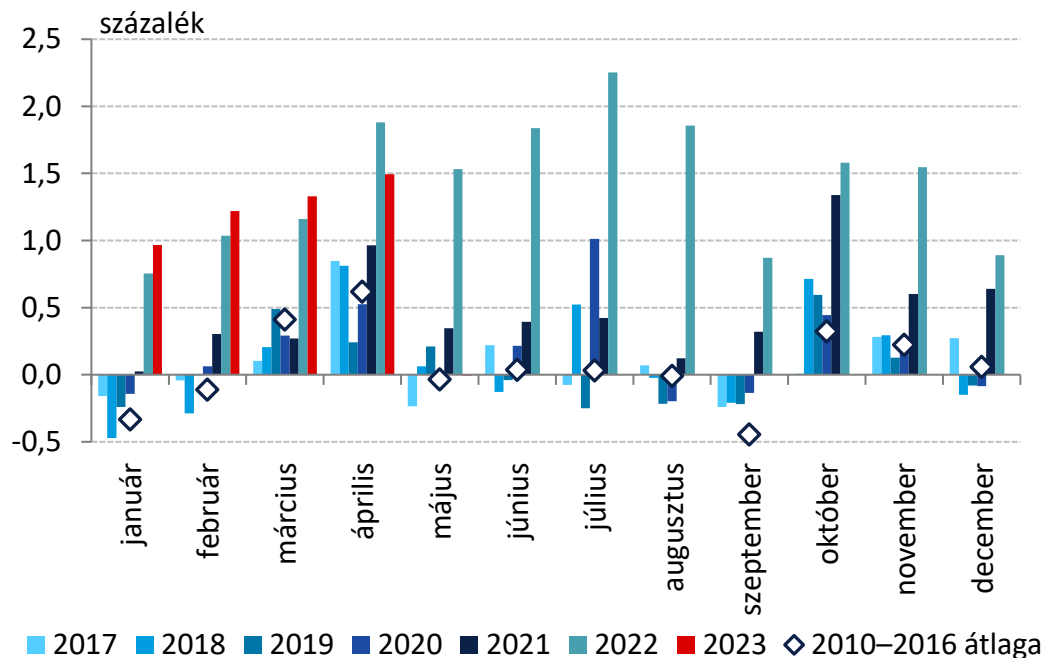

5. ábra: A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció havi árváltozásának alakulása
adószűrt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

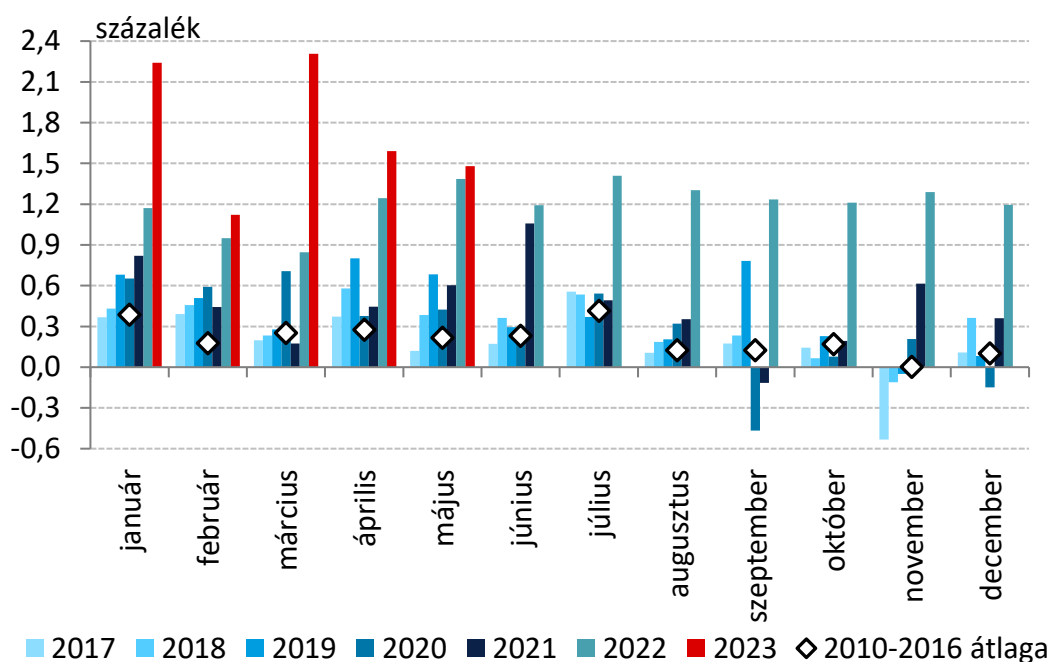

6. ábra: Az iparcikkek inflációja

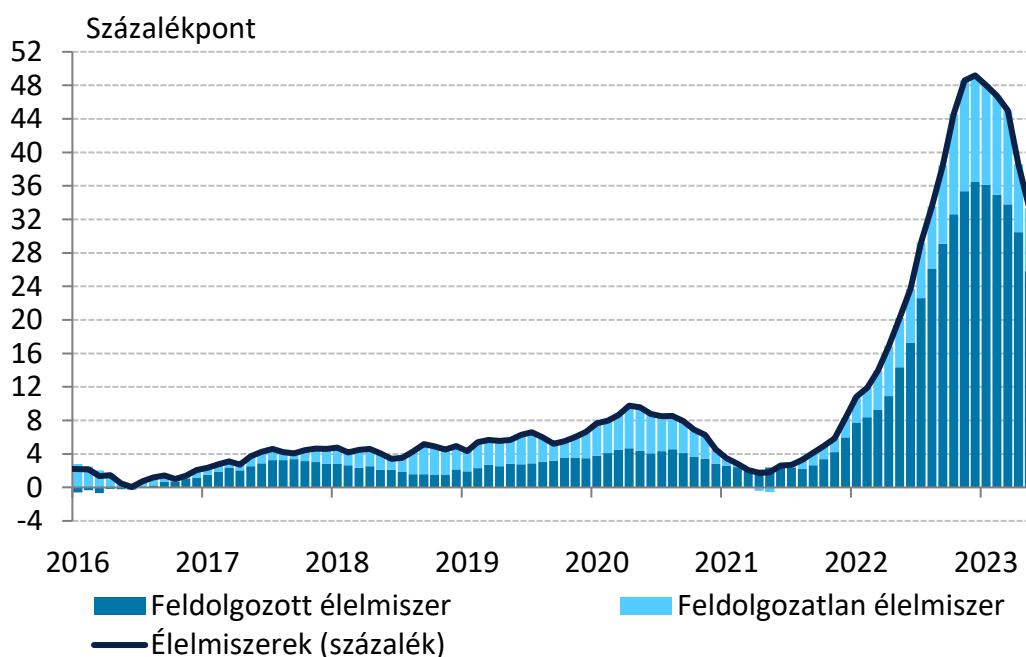
szezonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

7. ábra: A piaci szolgáltatások inflációja
szezonalisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

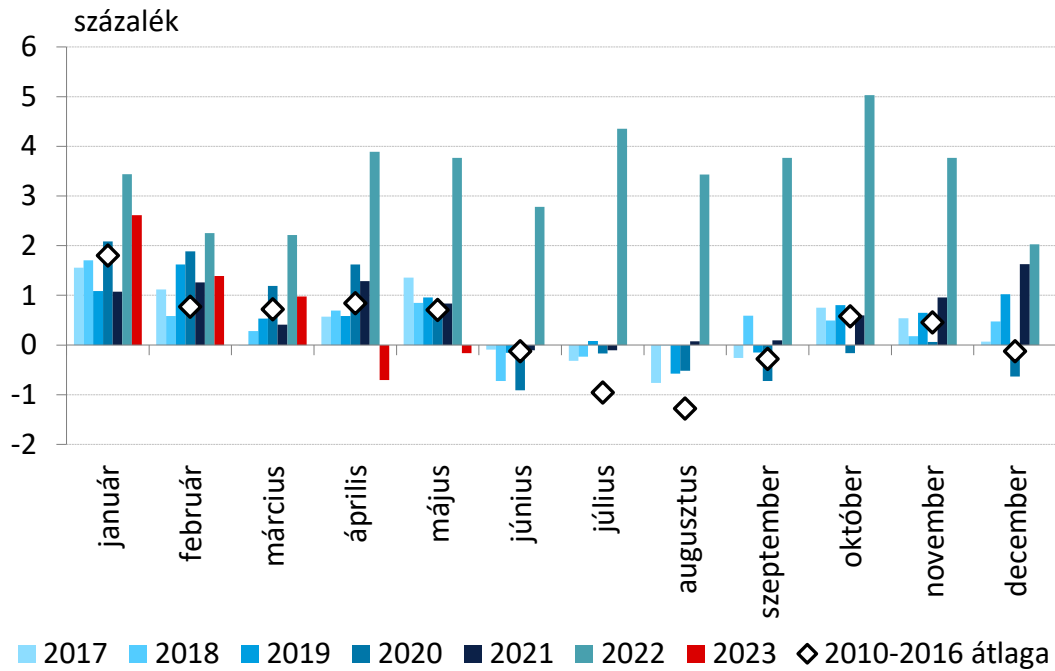

8. ábra: Az élelmiszerek inflációjának alakulása
szezonalisan nem igazított, adószűrt éves változás

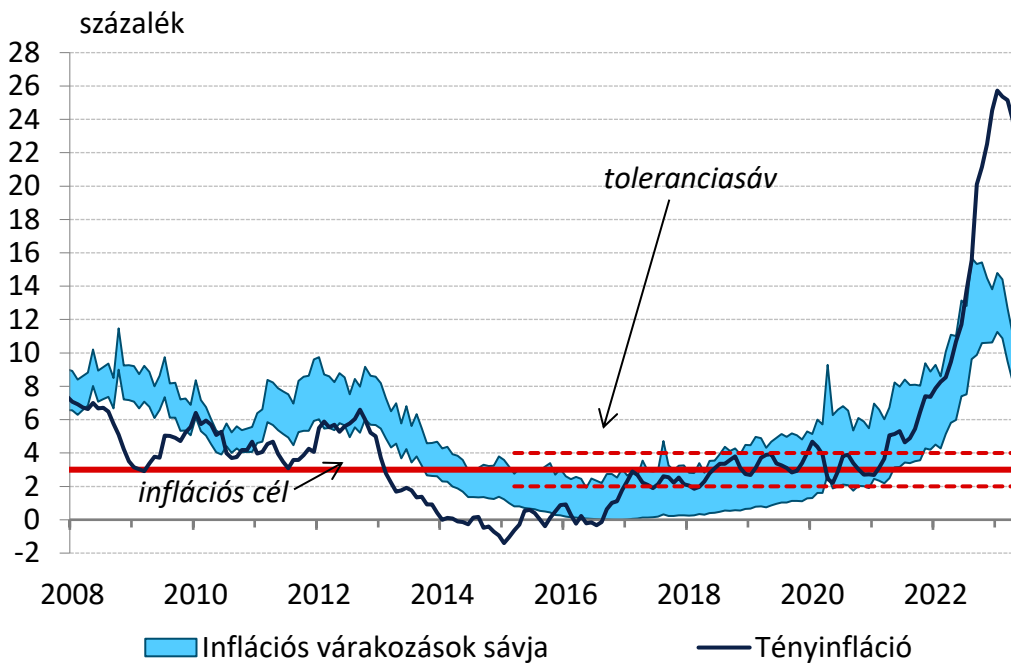
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféárak) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

9. ábra: Az élelmiszerek havi árváltozásának alakulása
szezonalisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

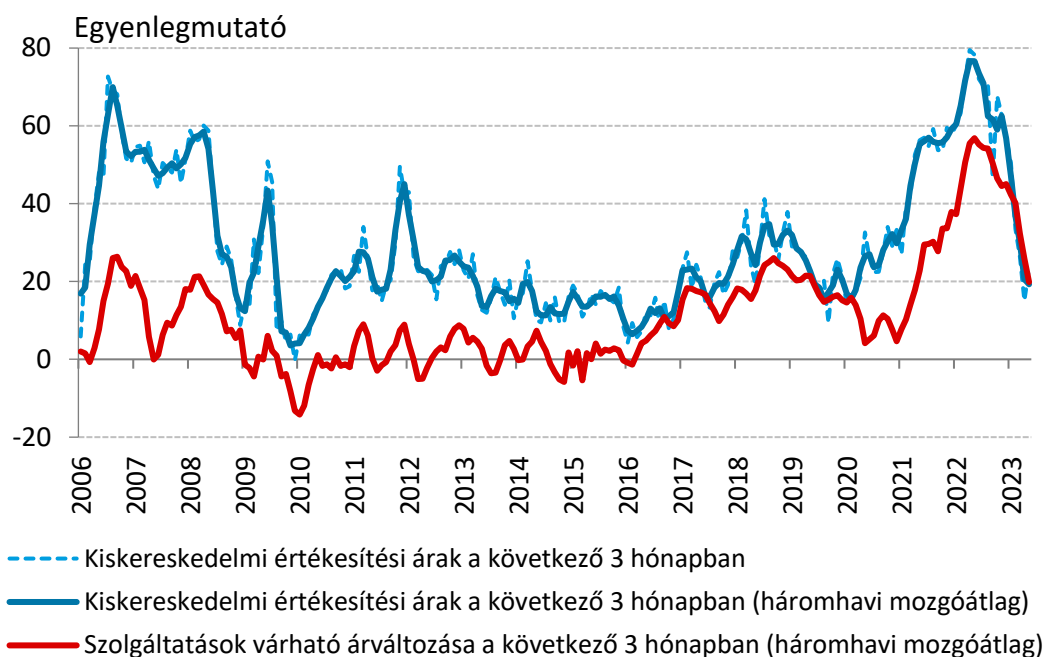
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféárak) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

10. ábra: Lakossági inflációs várakozások alakulása

Forrás: MNB-számítás Európai Bizottság adatai alapján, illetve KSH

11. ábra: A kiskereskedelmi értékesítési árakra és a szolgáltatások áraira vonatkozó várakozások alakulása Magyarországon

Forrás: Az Európai Bizottság adatai alapján MNB-számítás

1. táblázat: A fogyasztóiár-index éves változása, illetve az alpmutatók inflációs hozzájárulása

Fogyasztóiár-index, 2023. május (KSH)					
21,5% (éves változás)					
MNB inflációs alpmutatók (MNB-számítás)					
Ritkán változó árú termékek inflációjának hozzájárulása (százalékpont), súlya 39,2%	7,0	A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 50,2%	9,5	Adósúrt maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 63,7%	14,5
Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 60,8%	14,5	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 49,8%	12,0	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 36,3%	7,1

Forrás: KSH, illetve MNB-számítás

A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek a hivatalos értéktől.